

شناسنامه و استاندارد خدمت

سونوگرافی ترانس واژینال جهتوی حاملگی خارج از رحم (EP)

پاییز ۱۴۰۲

تنظیم و تدوین اولیه:

دکتر مرتضی صانعی طاهری، استاد رادیولوژی، رئیس انجمن رادیولوژی، عضو هیأت‌بورد رادیولوژی
دکتر محمد علی کریمی، رادیولوژیست، عضو هیأت‌مدیره و دبیر کمیته زنان و مامایی انجمن رادیولوژی
دکتر علیرضا اسپید متخصص رادیولوژی و عضو هیأت‌مدیره انجمن رادیولوژی
دکتر رضا گرامی عضو هیأت‌مدیره انجمن رادیولوژی و استادیار دانشگاه علوم پزشکی ارتش
دکتر مرضیه وحید دستجردی دبیر بورد رشته تخصصی زنان و زایمان
دکتر اشرف جمال پریئاتولوژیست رییس انجمن علمی پریئاتولوژی ایران
دکتر سودابه کاظمی پریئاتولوژیست رییس انجمن متخصصین زنان و زایمان ایران
دکتر ساغر صالح پور فلوشیپ ناباروری نماینده انجمن علمی باروری و ناباروری ایران
دکتر محمد ابراهیم بارسانزاد رییس انجمن علمی باروری و ناباروری ایران
دکتر مهیار محمدی فرد فلوشیپ رادیولوژی اینترونشنال عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند
دکتر بهناز مرادی رادیولوژیست عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران
دکتر اشرف معینی فلوشیپ ناباروری دانشیار دانشگاه علوم پزشکی تهران
دکتر اشرف آل یاسین فلوشیپ ناباروری عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران
دکتر معصومه گیتی رادیولوژیست عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران
دکتر پریچهر بور انصاری متخصص زنان و زایمان عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
دکتر صدیقه حسینی موسی، فلوشیپ ناباروری، استاد دانشگاه علوم پزشکی تهران، دبیر جوانی جمعیت معاونت درمان
با همکاری:
مرکز مدیریت پیوند و درمان بیماری‌ها معاونت درمان

مشاور: دکتر ساناز بخشنده رییس گروه تدوین استاندارد و راهنمای بالینی معاونت درمان

تحت نظارت فنی:

گروه استانداردسازی و تدوین راهنماهای بالینی
دفتر ارزیابی فن آوری، استانداردسازی و تعرفه سلامت

الف) عنوان دقیق خدمت مورد بررسی (فارسی و لاتین):

سونوگرافی ترانس واژینال جستجوی حاملگی خارج از رحم (EP)

کد ملی: ۷۰۱۷۱۸

ب) تعریف و تشریح خدمت مورد بررسی:

سونوگرافی ترانس واژینال جهت رد یا تشخیص حاملگی خارج رحمی (EP) ectopic pregnancy می باشد. تشخیص EP بر اساس عدم وجود ساک بارداری داخل رحمی، وجود یک توده کمپلکس آدنکسال خارج رحمی و جدا از تخمدان (خیلی بندرت داخل تخمدان) یا ساک بارداری با یا بدون فتال پل خارج از رحم، مایع آزاد لگنی می باشد. در برخی موارد نادر احتمال حاملگی هتروتوپیک، یعنی حاملگی همزمان داخل رحمی و خارج رحمی، وجود دارد.

ج) موارد ضروری انجام مداخله تشخیصی:

۱. تاخیر یا اختلال در قاعدگی در سن باروری بویژه در همراهی با درد و تندرینس شکم
۲. عدم رویت ساک بارداری داخل رحمی در سونوگرافی قبلی خانم مشکوک به بارداری
۳. هر گونه شک بالینی به EP مثل درد شکمی / لگنی حتی در زنان دارای سیکل منظم و بدون تاخیر قاعدگی
۴. هر نوع لکه بینی یا AUB
۵. هرگونه سابقه درمان ناباروری
۶. سابقه EP قبلی
۷. بارداری با وجود IUD

ج-۱) تعداد دفعات مورد نیاز:

حداقل یک بار است، بر حسب مورد تکرار می شود.

ج-۲) فواصل انجام:

بر حسب مورد از چند روز تا چند هفته متفاوت است.

د) ویژگی های فرد/افراد صاحب صلاحیت جهت تجویز (Order) خدمت مربوطه و استاندارد تجویز:

کلیه پزشکان و ماماها

ه) ویژگی های ارائه کننده اصلی صاحب صلاحیت جهت ارائه خدمت مربوطه:

رادیولوژیست

فلوشیپ پریناتولوژیست

فلوشیپ ناباروری

متخصص زنان دوره دیده مورد تایید وزارت بهداشت، در مراکز سطح دو ناباروری، صرفاً برای بیماران تحت مراقبت خود، در صورت

عدم دسترسی به موارد فوق

و) عنوان و سطح تخصص های مورد نیاز (استاندارد) برای سایر اعضای تیم ارائه کننده خدمت:

ردیف	عنوان تخصص	تعداد مورد نیاز به طور استاندارد به ازای ارائه هر خدمت	میزان تحصیلات مورد نیاز	سابقه کار و یا دوره آموزشی مصوب در صورت لزوم	نقش در فرایند ارائه خدمت
۱	تکنسین	۱ نفر	دیپلم به بالا	--	آماده سازی بیمار تایپ و ارائه گزارش

ز) استانداردهای فضای فیزیکی و مکان ارائه خدمت:

مراکز تصویربرداری و رادیولوژی پزشکی / مطب / درمانگاه / بیمارستان / مراکز خدمات درمان ناباروری سطح ۲ و ۳

ح) تجهیزات پزشکی سرمایه ای به ازای هر خدمت:

دستگاه سونوگرافی مجهز به پروب واژینال

(ط) داروها، مواد و لوازم مصرفی پزشکی جهت ارائه هر خدمت:

ردیف	اقلام مصرفی مورد نیاز	میزان مصرف (تعداد یا نسبت)
۱	کاغذ چاپگر	بر حسب نیاز
۲	ژل-کاغذ A4- ملحفه یکبار مصرف-کاور استریل واژینال	

(ی) استانداردهای گزارش :

عدم وجود ساک بارداری داخل رحمی / وجود یا عدم وجود یک توده کمپلکس/هترواکوی آدنکسال خارج رحمی و جدا از تخمدان (خیلی بندرت داخل تخمدان) و یا ساک بارداری با یا بدون کیسه زرده یا فتال پل خارج از رحم، وجود یا عدم وجود مایع آزاد حاوی دبری اکوژن می باشد.

در برخی موارد نادر بخصوص متعاقب درمان های ناباروری، احتمال حاملگی هتروتوپیک، یعنی حاملگی همزمان داخل رحمی و خارج رحمی، وجود دارد و باید گزارش شود.

سودوساک بارداری به شکل یک ناحیه تجمع مایع اندک در وسط کاویته اندومترال بدون واکنش دسیدوال واضح می باشد.

(گ) شواهد علمی در خصوص کنتراست اندیکاسیون های دقیق خدمت:

عدم رضایت بیمار

(ل) مدت زمان ارائه هر واحد خدمت:

حداقل ۱۰ دقیقه

منابع:

AIUM-ISOUG-ACOG- ACR- Diagnostic Ultrasound/CM, Rumack 2018